

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Akkuyu Nükleer Güç Santrali inşaatıyla ilgili bugüne dek yaşanan teknik sorunların gelecekte yaşanmasının önüne geçmek adına inşaat alanında gerekli analiz ve araştırmaların yapıp yapılmadığının, inşaatın uluslararası standartlara uygunluğunun sağlanıp sağlanmadığının bağımsız olarak araştırılması için Anayasa'nın 98. TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. Maddelerine göre Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Ömer Fethi Gürer
M. D. E.

Kadim Demirel
Gülizar BİÇER KARACA
Denizli Milletvekili

Deniz YAVUZYILMAZ
Zonguldak Milletvekili

Hyden Baser
Antalya M. K.

B. Sedat Seker
Trakya M. K.

Halimat Güler
Burdur M. K.

Özcan Purcu
İzmir M. K.

Periye Gökçel
Mersin M. K.

Suzan SATHİN
Hatay M. K.

Arkan M. K.

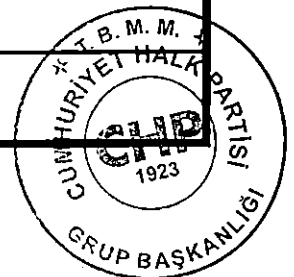
Murat BAKAN
İzmir M. K.

Ayhan BAKI
Adana M. K.

İrfan Karay
G. Antep M. K.

905... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

[illegible]

GEREKÇE

Rusya devlet şirketi Rosatom'un Türkiye'deki temsilcisi Akkuyu NGS A.Ş. Mersin-Akkuyu'da her biri bin 200 megavatlık toplam 4 üniteden oluşan 4 bin 800 megavat gücünde Türkiye'nin ilk nükleer santralini inşa etmiştir. İlk ünitenin, Türkiye Cumhuriyeti'nin yüzüncü yıl dönümünde, 2023'te işletmeye alınması ve elektrik üretimine başlaması, diğer ünitelerin de birer yıl arayla işletmeye alınması öngörülmektedir. Türkiye için yeni olduğu kadar riskli teknoloji olan nükleer, ciddi endişeler yaratmaktadır. Bu endişelerin haklılığı basına yansıyan haberlerle bir kez daha kanıtlanmıştır. Akkuyu Nükleer Santrali inşaatının henüz ilk aşamasında, santral temel yapısının bazı bölümlerinde oluşan çatlakların projeyi denetlemekle yükümlü olan Türkiye Atom Enerjisi Kurumu'nun (TAEK) yetkililerince tespit edildiği inşaatı üstlenen şirketin açıklamasıyla da kabul edilmiştir. Çatlak oluşan bölümlerin kırılarak yeniden beton dökülmek sureti ile onarıldığı ancak aynı yerlerde yeniden çatlakların oluştuğu anlaşılmıştır. Oluşan yeni çatlakların aynı yöntemle onarılarak temelin tamamlandığı ve 80 metre yüksekliğindeki üstyapı için hazır hale getirildiği iddia edilmektedir.

Akkuyu Nükleer Santrali'nin yer seçimi 1970'li yılların başında yapılmıştır. Alanın seçildiği günden beri santralin bu alanda yapılmasının jeolojik olarak uygun olmadığı uzmanlarca defalarca dillendirilmiştir. Projeye ilgili raporlarda, inşaat alanının Akdeniz fay hatlarına çok yakın olduğunun, bu alanda nükleer santral yapılmasının hiçbir biçimde uygun olmadığına altı özel olarak çizilmiştir. Bu uyarılara rağmen, yeni incelemeler yapılmaksızın, yarım asır önce seçilen alanda inşaat çalışmalarına başlanmıştır.

11 Temmuz 2016'da santral projesi hakkındaki ÇED Olumlu Kararının iptali için açılan, Danıştay 14. Dairesi tarafından görülen davaların bilirkişi keşfi sırasında davacı taraflar proje sahası zemininin sorunlu olduğunu savunup bilirkişi heyetinden zemin örneği alınmasını talep etmiş ancak bilirkişi heyeti bu talebi dikkate almamıştır. Keşif sırasında heyete alanın jeolojik özelliklerinden ve aktif fay hatlarına yakınlığından bahsedilmiş ancak bu tehlikeler gözardı edilmiştir. Bakanlığın kararına karşı, "saha çalışmalarının yeterli olmadığı", "deprem konusunun göz önünde tutulmadığı" gibi temel itiraz noktaları ekseninde açılmış davalar sürmektedir. Bu itirazların haklılığını kanıtlar biçimde santral inşaatının temelinde iki kez çatlaklar oluştuğunun yaşanan skandaldan sonra basın aracılığıyla öğrenilmesi ise nükleer teknoloji gibi güvenliğin kritik önemde olduğu bir alanda yaşanan bu skandalın şiddetini çok daha arttırmaktadır.

Uluslararası nükleer santral yapım kurallarına göre santral yapım denetimlerinin yetkin bağımsız kuruluşlarca yapılması gerekirken, ülkemizde bu görev bir devlet kuruluşu olan TAEK tarafından yapılmaktadır. Çok kısa süre önce TAEK personelinin bir kısmı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kurulan Nükleer Denetleme Kurulu'na (NDK) devredilerek Akkuyu Nükleer Santralının yapım işlerini denetleme görevi NDK'ya verilmiştir. Akkuyu Nükleer Santrali , Türkiye ile Rosatom isimli Rus şirketi arasında yapılan bir anlaşmanın Milletlerarası anlaşma haline getirilerek yasalaşması sonucu yapılmakta olan tesistir. Anlaşmanın bir tarafı devlettir. Devlet ise anlaşmanın giriş bölümünde ve içerisinde belirtildiği üzere bu nükleer santralin yapılmasını talep eden ve destekleyen taraftır. Yani bağımsız kuruluş değil anlaşmanın talep eden tarafıdır. Dolayısıyla Nükleer Santralin bugüne kadarki yapım sürecinin TAEK tarafından yapılması uluslararası kurallara aykırıdır. Bu aykırılığın üstesinden gelebilmek için hükümet tarafından "bağımsız bir yapı" olduğu iddiasıyla kurulan NDK, henüz denetim işlerini yerine getirebilecek kadroya sahip olmadığı gibi mevcut yapısıyla ne derece bağımsız olabileceği de belirsizdir. Nitekim temel yapısında meydana gelen çatlakların iki kere tekrarlamasına rağmen, kısa sürede üst yapıya uygun hale getirildiğinin belirtilmesi de, çatlaklar konusunda gerekli analiz ve araştırmaların yapıp yapılmadığı sorularını cevapsız bırakmaktadır.

